



TLAČOVÁ SPRÁVA NÁRODNÉHO DIVADLA KOŠICE

Slovenská opera ako krimi dráma: Košická *Krútnava* má svetové ambície

Po troch rokoch príprav koncom novembra vdýchne Národné divadlo Košice nový život opere Eugena Suchoňa *KRÚTŇAVA*. V dvoch premiérach naplánovaných na piatok 29. a sobotu 30. novembra pozýva všetkých znovu objaviť Krútnavu v netradičnej podobe. Ambicióznou košickú inscenáciu pripravil medzinárodný tím pod taktovkou uznávanej nemeckej režisérky bulharského pôvodu Very Nemirovej.

Slovenská operná klasika sa vracia na košické javisko po osemnástich rokoch, aby pripomenula 115. výročie Suchoňovho narodenia a 30. výročie jeho úmrtia v minulom roku a 75. výročie svetovej premiéry *Krútnavy* v decembri 2024.

„Naše rozhodnutie vrátiť sa k Suchoňovej Krútnave v novej inscenačnej podobe prišlo už v roku 2021, no na jej finálnu podobu sme si museli počkať, najmä pre nedostatok financií. Od začiatku sme však vedeli, že réžiu chceme vložiť do rúk európskeho režiséra, ako je Vera Nemirova, preto sme boli nesmierne radi, že so spoluprácou súhlasila,“ hovorí riaditeľ opery Roland Khern Tóth. *„Jej interpretácia totiž prináša potrebný súčasný pohľad na toto naozaj jedinečné Suchoňovo dielo. Našou ambíciou je dostať Suchoňovu Krútnavu na svetové scény, tam, kde sa už dávnejšie etablovali českí hudobní skladatelia ako Janáček, Smetana či Dvořák. Veríme, že práve jej originálny režisérsky rukopis a nadhľad otvárajú dvere tomu, aby Suchoňova slovenská klasika vďaka svojmu nadčasovému príbehu rezonovala aj ďalej za našimi hranicami.“*

Vera Nemirova je v opernom svete uznávaná pre svoje odvážne interpretácie, ktoré pozývajú vidieť operu v novom svetle. Jej prístup k inscenovaniu, ako vidieť napríklad na jej inscenáciách Wagnerovho cyklu *Prsteň Nibelungov* či Čajkovského *Pikovej dámy*, ponúka intenzívne emócie a vizuálne inovácie. Slovenská *Krútnava* sa v jej režisérskom poňatí pretvára z príbehu slovenskej dediny z 20. rokov 20. storočia v univerzálny príbeh o láske, žiarlivosti, vražde a odpustení, ktorý má potenciál osloviť aj operné publikum v zahraničí.

„Práca na Krútnave bola pre mňa fascinujúcou výzvou. Vďaka spolupráci s Národným divadlom Košice som sa ponorila do príbehu, ktorý má hlboké lokálne kultúrne korene, no zároveň hovorí o základných ľudských emóciách a rozhodnutiach, ktoré sú aktuálne aj dnes,“ povedala Nemirova o dôvodoch, prečo súhlasila so spoluprácou s košickou operou. *„Otázky viny, odpustenia a ľudskej krehkosti považujem za nadčasové. Inšpirovalo ma hľadať nové spôsoby, ako klasický príbeh zo slovenského vidieka sprostredkovať tak, aby zarezoval nielen s domácim, ale aj so*

zahraničným publikom a aby nepôsobil ako folklórna legenda, ale ako univerzálny ľudský príbeh,“ dodala.

Pod mimoriadne pôsobivú scénu inscenácie sa podpísal renomovaný nemecký architekt Stephan Braunfels, ktorému asistoval slovenský architekt Andrej Serafin. Suchoňov tradične folklórne podávaný príbeh zachytáva vizuálne celkom netradičným rozprávaním vizuálne silnou scénografiou. Kostýmy vytvorila slovenská výtvarníčka Simona Vacháľková, choreografie, ktoré zvýrazňujú psychologické vrstvy opery, sú dielom Mareka Šarišského. Dramaturgom predstavenia je Stanislav Trnovský. Hudobné naštudovanie pripravil šéfdirigent NDKE Peter Valentovič.

Do novej inscenácie *Krútnavy* obsadilo košické Národné divadlo popredných slovenských interpretov aj zahraničných hostí. V hlavných úlohách sa predstavia hosťujúci sólisti Gustáv Beláček a Jozef Benci v role Štelinu, herci Činohry NDKE Martin Stolár a Matej Marušin v postave Jana Štelinu, v postave Ondreja sa predstavia domáci sólista Titusz Tóbisz a hosťujúci Michal Lehotský a v postave Katreny hosťujúce sólistky Eva Katráková-Bodorová a Gabriela Hrzenjak.

V ďalších postavách účinkujú Mihály Podkopájev ako Zimoň, Viera Kállayová ako Zimoňka, Tatiana Paľovčíková-Paládiová ako Zalčička, Jitka Sapara Fischerová ako Školnica, Michaela Várady ako Marka, Myroslava Havryliuk ako Zuzka, Aneta Hollá ako Pastierik, Juraj Hollý a Anton Baculík ako Krúpa, Marián Lukáč ako Hríň, Marek Gurbaľ ako Oleň, Kristián Guttek ako Starejší, Zuzana Orlovská ako Starejšia, Filip Kostrub ako Prvý družba, Ľubica Strapáčová ako Žena a Alena Fialeková ako Kuchárka. Žandárskeho veliteľa si zahrajú Pavol Spišský a Tomáš Hodermarský, Žandára Stanislav Borko a Chlapov Pavol Kovaľ a Marek Mochnáč.

Spoluúčinkuje Orchester a Zbor Opery NDKE a členovia Baletu NDKE.